

د ولسی جرگی ټاکنی او د ولس اندیښنی

غواړم د ولسمشری د ټاکنوڅخه پیل وکړم. د ولسمشری په ټاکنوکی هم ډیری ناری اوسوری پورته وی چی په ټاکنوکی په لوړه کچه درغلی شویدی. د ولسمشر حامد کرزی او د ده د سیال، عبدالله عبدالله، ترمنځ نژدی وه چی دویم روندوت اچونه وشی، ولی عبدالله عبدالله په وروستی شیبه کی تر دویم روندوت اچونه تیرشو. په دی ټاکنوکی په بنسکاره ډول د بهرنیو هیوادونو لاس وهنو جریان درلودی، اوڅکه د دی څخه انکار نشی کیدلای چی هیڅ هیواد تیار نه دی چی په وریا ډول دی خپل سرتیری په پردی جگړه کی تلف کړی. نوهرومرو به د پری سر د هغه چا په لاس کی وی، چی پوځی حضور یی زیات وی. خو دومره مندی اوترندی ووهل شوی چی ولس یی په بشپړ ډول گنګس کړی وه. عجیبه ده چی له یوی خوا د یو باثباته افغانستان سوری وهی، ولی د بل لوری په قصدی ډول هیواد د نامنی اوبی ثباتی لوری ته ټیل وهی.

هر څومره چی د دومره پیاوړی هیوادو د پوځی شتون سره سره د درغلیو بغاری ووهل شی په همغه کچه د ولس باور لږیږی او د موجوده نظام مخالفین پیاوړی کیږی. په دغه ټول بهیرکی ناست حکومت، اپوزیشن، ولسی جرگه او هم بهرنیانو غټ رول ولوباوه. خوهرڅه چی وه، کیسه د ولس د بی باوری سره پای ته ورسیدل. دا ځل بیا نوی شخړه د وزیرانو ټاکل او د باور د رایو لاسته راوړنه وه. هغه هم دهیاهوی سره مل شوی. خو لنډه دا چی په دوه پړاوو کی بیا هم ټولو وزیرانو د باور رایو ترلاسه نکړی. پایله یی دا شوه چی تراوسه هم سرپرست وزیران چاری پرمخ بیایی. چل خو به دا وی چی نوی ولسی جرگه به وټاکل شی اوترټل شوی وزیران به بیا هم چانس پیدا کړی. په همدغه بهیرکی ولسمشر د بهرنیانو په سرکی د امریکا دکرنو په بریندولو پیل وکړی، څو ورځی او میاشتی هم په دغه ناروسورو ولس لگیاه وه، چا داسی اټکل کاوه چی گواکی ولسمشر د بهرنیانو سره په تفاهم داسی چل کوی او عبدالله خو بیا ویل چی د ولسمشر دا کړنه د هیواد په زیان تمامیږی. دا نغاری هم یوڅه وخت وروسته خاموشی شوی، البته څه مندی ووهل شوی، سفرونه وشوه. پایله دا وه چی د لویدیز او د امریکی سره تاریخی دوستی ده او د همیش لپاره دوام کوی. ولس بیا پوه نه شو چی دا د څه لپاره؟

څومودی مخکی د سولی د جرگی خبری تودی وی، ولی هغه کسان چی همیش په دی کیسوی بنکیل دی تراورده انتظارو روسته بیا هم ربانی د سولی د جرگی مشر وټاکل شو. او ورسره جوخت د طالبانو دلور پورو چارواکو سره د کابل دسرینا په هوټل کی د خبرو اترو آوازی خپری شوی. کله به رد او کله به بل رنگ ورکړل شو. دا هم تیره شوه، ځانگړی پایله معلومه نه شوه.

لویه ننداره د ولسی جرگی ټاکنی دی. په پیل کی د ټاکنو ډیری ځانگی ترلی اعلان شوی اوتر ټاکنو وروسته د درغلیو د شکایتونو بازار تود شو چی تراوسه تریومیلیون زیاتی رایو باطلی اعلان شوی. کیسه دومره کړکیچنه معلومیږی چی ځنی نوماندان او نور اړوند مامورین څارنوالی ته ورپیژندل شوی دی. تیره ورځ د لوی څارنوالی مسئولینو ځان ته دا حق ورکړی چی په دی لری ځان ورگډ کړی. د بل لوری نه د ناستی ولسی جرگی مشر یونس قانونی هم د لوی څارنوالی د ورگډیدونه اندیښنه لری. داسی آوازی هم شته چی ولسمشر د ټاکنو د مستقل کمیسیون مشر تهید کړی دی چی باید د نوموړی پلویان بریالی شی. په همدی ډول داسی خبرونه هم خپاره شوی دی چی د اوبواو بریښنا وزیر (اسمعیل خان) آواز ثبت شوی دی چی د ټاکنو د کمیسیون مسئولین یی تهید کړی دی چی باید د نوموړی کسان باید بریالی اعلان کړی. ترټولو په زړه پوری خو داده چی د ټاکنو د کمیسیون مشر په واروارو اعلان کړه چی د دغه درغلیو سره سره بیا هم نه شو کولای چی د ټاکنو مشروعیت تر پوښتنی لاندی راولو.

د بل لوری که ورځنی خبرونه په ژوره وڅیرو، ډول ډول پوښتنی دانسان ذهن ته ورځی. څو ورځی پرله پسې ناکامه نوماندان په کابل او ولایتونو کی لاریونونه کوی اوداعا لری چی ټاکنی مشروعیت نه لری، د بیا ټاکنو غوښتنه کوی. په دی ډله کی د متضادو افکارو خلک د خپل ځانی گټو لپاره راټول شویدی. د هیواد عالی گټی د هیچا په ذهن کی هم نه راگرځی. په دی ډله کی داسی کسان شته چی د خپل واک پروخت ډیموکراسی د دوی په کړنوکی نه لیدل کیده هرڅه حتی قضایی ارگانونو هم د دوی په خوښه د خلکو د مرگ اوژوند په اړوند پریکړه کوله. داسی کسان هم ترسترگو کیږی چی دکابل د بنسار په ویرانولو کی لوی لاس درلودی او د خلکو د وژلو اوهم د خلکو د مالونو د چورولو عاملین وه. که په ټول ډول وڅیړل شی ډیری گټوونکی او یا هم چی په ټاکنوکی یی وتونه نه دی گټلی، یوازی د خپلو ځانگړو ځانی گټو د لاسته راوړولو په تلابن کی دی. زه فکر نه کوم چی د نری په بل هیواد کی به داسی د

دپاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين ناسو په درنښت همکاري ته راوبولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادښت: دلیکنی د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکی په خیر و لولئ

کړکيچه پک او شرمناکه ټاکنې ترسره شوي وي. افسوس چې نوماندان او واکمنان د جگړه خپلې ولس هڅو ته چې د ټاکنو په بهير کې يې د خپل گوتو اوسرونو په پريکولو په دغه شرمناکه ټاکنو کې په ميرانه گډون وکړي، په هيڅ ورته قايل دي. څوک يې د مشروعيت او څوک يې د بي اعتباري ناري سوري وهی. ولس گنگس دی چې دا څه لوبی جريان لری.

په همدغه بهير کې وبل لوری ته د افغانستان د سولې د جرگې د فعاليتونو سره موازی د طالبانو سره د پخلاینې خبری د نړی د تفریح په مهم ځای (دایسلند مالديوی)¹ کې پرمخ روانی وي. د ډنمارکی "پولیتکن" ورځپاڼی په حواله په دی غونډه کې (۴۷) تنو گډون درلودی چې د دی ډلی څخه دوی تنی بنځی وي. د نوموړی ورځپاڼی په حواله همایون جریري چې د حزب اسلامی د گوند د مشر گلبدین حکمتیار زوم دی، د دی غونډی تنظیم کونکی دی. غونډه د سولې او اوربند په اړوند بحثونه وکړه. ولی په زړه پوری داوه چې د طالبانو د استازی او دو (۲) گډونکو بنځو ترمینځ په لوړ آواز ترڅی خبری وشوی د طالبانو استازی بنځی په دی تورنی کړی چې ولی بيله شرعی محرم څخه غونډی ته راغلی او حتی ورته ویی ویل چې د دوی او دهغه بنځو ترمینځ چې په یوه لنډ نیکرکی گرځی توپیر نشته. سره د دی چې بنځو ادعا وکړه چې قران شریف لولی د خدای (ج) ټول احکام پرځای کوی...
خبره دا ده چې منډی او ترنډی هر لوری ته په خوځښت کې دی داچې یو په بل سره خبردی که نه؟ نامعلومه کیسه ده، یانی سیاسی تجارت د افغانستان پر مظلوم ولس په لوره کچه روان دی. د پخوانی شوروی اتحاد د وتلو په وخت کې په مشابه ډول د افغان ولس څخه چا پوښتنه نه کوله همسایه گانو اوسوپر قوتونو (شوروی او امریکي) زموږ د هیواد پر راتلونکی باندی پریکړی وکړی چې پایله یی مورتر اوسه وینو.

یوه خبره غواړم په ټینگه ولیکم چې: هر څوک، ډله او گوند چې د هیواد د عالی گټو، واحد افغانستان او د سولې لپاره په نسبی ډول، بيله ځانی گټی قدمونه اوچتوی، باید د هیواد منورین یی په لیکنو او عمل کې ملاتړ وکړی. دبیلگی په توگه ولس مشر حامد کرزی په روانه جگړه کې د امریکایانو د ړندو بمباریو څخه په ښکاره سر ټکولی دی، امنیتي خصوصی کمپنی یی و ترلوته وهڅولی، د امریکي د عملیاتو څخه په کلیو او بانډو کې په کلکه نیوکه وکړه او دایي یوازنی د اختلاف ټکی د دو حکومتونو ترمینځ وباله...

داسی کیسی که د چا په اند مصلحتی هم وی دملاتړ وردی. دا د ملت آواز او غوښتنه ده، د هر مشر ترخولی چې دهری موخی لپاره ږغ اوچت شی. لږترلږه خو سوپر طاقتونه زموږ د ولس د مقاومت په علت باندی پوهیدلی شی. داهم ښکاره ده چې پورته یادی شوی مانوری د شطرنج د لوبی په ډول دی هر سری او هیواد خپلی گټی لټوی. د افغان مظلوم ولس داسی ژور بحر ته ور دننه شوی دی چې د وتلو لاره یی د ډیرو اغزیو ډکه ده. یوازی ملی وحدت، د خپلو ملی گټو پر شاوخوا بيله هرنوع تبعیض اوتوپیر څخه راتولیدنه د دی لجنزارڅخه د وتلو لاره ده. راشی چې د هیواد د عالی گټو په خاطر ټولی ناخوالی او دښمنی د همدا گړی لپاره هیری کړو، وروسته کیدای شی کورنی ستونزی د خپلو نیاکانو په څیر په خپل کورکی د خپلو مشرانو د پریکړو له مخی حل کړو. په هرنامه په هیواد کی بغاوت، لاریونونه، پوځی بریدونه، د ځان وژنی حملی... هیواد د بی ثباتی لوری ته ټیل وهی چې دهیڅ افغان په گټه نه ده.

خدای دی وکړی چې ناست مشران خپلی ستونزی که د بهرنیانو سره یی لری او که یی ترخپلومنځووی ولس ته په رښتینی توگه وړاندی کړی، ترڅو ولس ورباندی باوری شی اوملاتړی وکړی. د تیرو (۳۰) کالو تجربی وښودل چې بيله خپل ولس څخه هیڅ پردی ترپایه دوست نه دی. ومن الله التوفیق./پای/

ایدیت/نشر: فیضی

faizi@afghan-german.de

¹ - Island(Maldiverne)